

Bralni krožek v letu 2013

Na devetih srečanjih bralnega krožka v prvi polovici novega leta smo spoznali osem novih avtorjev, od tega šest zamejskih; najprej vsestranskega pisatelja, novinarja in uspešnega oljkarja Borisa Pangerca iz Doline pri Trstu in njegovo delo Majenca, v katerem je spomine na mladost prepletel s pričevanjem o prelepem običaju, ki ga vsako pomlad obudijo v njegovem domačem kraju.

Dve srečanja smo posvetili Dušanu Jelinčiču, pisatelju, novinarju in alpinistu, in njegovima deloma Ljubezen v času samote, v katerem je spomine na mladost in iskanje svojega mesta v družbi prepletel z opazovanjem čedalje večje razslojenosti v družbi in posledično naraščanjem brezposelnosti, z opisom mednacionalnih problemov in občutkov brezizhodnosti, ter napeti kriminalki z alpinistično tematiko Umor na K2. Prav za dela z alpinistično tematiko je dobil tudi visoka italijanska priznanja,

Problematico dvojezičnega prostora in iskanja narodnostne identitete na prepisnem stiku slovenske in italijanske kulture odpira tudi roman Hiša na Krasu pisateljice, novinarki in uspešne avtorice poljudnoznanstvenih oddaj za otroke Eveline Umek.

Naslednji obravnavani avtor je bil Igor Škamperle in njegovi deli - avtobiografski Sneg na zlati veji in fantazijska Kraljeva hči, v kateri je prepletel sodobno z zgodovinskim, realno z magičnim, verjetno z domišljijским. Škamperle je univerzitetni profesor, raziskovalec, alpinist in pisec plezalnih vodnikov, ki ga je sosednja država prav pred kratkim imenovala za Viteza Republike Italije in mu tako izrekla priznanje za njegovo raziskovanje italijanske renesanse in za posredovalno vlogo na področju medsebojnega spoznavanja dveh sosednjih narodov.

Drugo srečanje v marcu je bilo posvečeno Marku Sosiču in njegovemu delu Tito, amor mijo, v katerem je odprl tematiko prepletanja in doživljanja aktualnih razmer v zamejstvu in v matični domovini.

Na prvem aprilskem srečanju smo se seznanili z delom plodovitega in vsestranskega pesnika, pripovednika, dramatika in esejista Miroslava Košute, ki je številna dela namenil tudi otrokom in mladini, na drugem pa z osebno izpovednim delom Ni neskončnih poti legendarne partizanske zdravnice Franje Bojč Bidovec, ki ga je sama zasnovala v obliki pisem sinu.

Na zadnjem srečanju pred poletnimi počitnicami smo pozornost namenili še enemu velikemu Slovincu, pesniku, prevajalcu in

uredniku - Ivanu Minattiju in njegovi zadnji zbirki Nekoga moraš imeti rad, reprezentativnemu izboru njegovih najbolj znanih pesmi.

Prvi del leta smo zaključili 27. maja z ekskurzijo v Dolino in Trst, kjer smo se srečali kar s tremi uspešnimi zamejskimi pisatelji - B. Pangercem, M. Kravosom, M. Čukom, ki smo jih spoznavali med letom, z njihovo pomočjo pa smo si ogledali tudi prostore kulturnega doma in sprejemnega centra za dolino Glinščice, slovenskega radia, študijske knjižnice in slovenskega narodnega gledališča.

Prvo jesensko srečanje članov bralnega krožka (23. oktobra) smo začeli s spoznavanjem okvirnega načrta, ki se je premaknil iz spoznavanja zamejskih avtorjev, torej s Tržaškega na Koroško in v osrednjo Slovenijo. Za začetek smo se posvetili Maji Haderlap in njenemu delu Angel pozabe, ki je v nemškem prostoru doživel izjemen sprejem, pospremljen s številnimi priznanji, v slovenskem pa si po izidu v prevodu utira pot in tudi nam Koroško in njeno boleča nerešena, odrinjena ali pa napol pozabljena vprašanja odstira v popolnoma novi luči. Prav zaradi te večplastnosti, izjemne občutljivosti za narodnostno problematiko na stičišču dveh kultur in pretresljive izpovednosti smo se odločili, da se bomo temu izjemnem romanu posvetili še enkrat, in sicer 13. novembra. Drugo srečanje - 27. novembra pa smo posvetili Goranu Vojnoviču in njegovemu romanu Jugoslavija, moja dežela, ki je dobil nagrado Kresnik za l. 2012 in ki se s svojo tematiko bolj ali manj dotika slehernega izmed nas, saj smo se s to tematiko posredno ali neposredno srečevali prav vsi po razpadu skupne države.

Na zadnjem srečanju v letu 2013 smo spoznavali literarno zapuščino prezgodaj umrle pripovednice, prevajalke, novinarke, psihoterapevtke in humanitarne delavke Marjete Krese, ki je za svojo zbirko Vsi moji božiči l. 2008 dobila nagrado Fabula. S svojim delom je pustila neizbrisno sled v slovenski literaturi in slovenskem kulturnem prostoru, premalo pa je morda poznan njen prispevek k medkulturnim stikom, saj je velik del svojega življenja preživela v tujini, predvsem v Nemčiji, kjer so predvajali njene radijske igre in kjer so tudi izšle njene dvojezične pesniške zbirke. V svojem zadnjem delu, romanu Da me je strah?, za katerega je posthumno dobila nagrado Kritiško sito za knjigo leta 2012 Društva slovenskih literarnih kritikov, je pred nami razprla avtobiografsko zgodbo svoje družine z vsemi usodnim vprašanji, ki Slovence razdvajajo še danes.

Alenka Logar Pleško

